

تقویت سینمای بومی در اروپا

اگرچه سوئیس کشوری زیر سلطه آمریکاست اما هنرمندان و اهل فن در کشور سوئیس هم به دنبال بهره‌وری هرچه بیشتر از هنر و استعداد‌های بومی و تقویت بنیه صنعت سینمای داخلی هستند. این تلاش‌ها نه تنها در ارتباط با رقابت با بلاک باسترهای هالیوودی، که تولیدات کشورهای بزرگ اروپایی همچون انگلستان، فرانسه، آلمان و ایتالیا را نیز شامل می‌شود. به نوشته رسانه‌های سوئیسی اهالی سینما در این کشور دور اروپا، قصد دارد مهر شخصی خویش را بر بازار سینمایی و سالن‌های نمایش داخلی بزند. در همین راستا و در جهت تقویت سینمای بومی است که مرکز اصلی سینمایی سوئیس به نام اکت فیلم یک کمک نقدی کلان ۲۰ میلیون دلاری به هنرمندان کشور اهدا می‌کند. این مبلغ در کنار تولیدات سینمایی، تولیدات تلویزیونی و پلتفرم‌های دیجیتال را نیز دربرمی‌گیرد. به گفته مقامات رسمی و هنری، ورود شبکه‌های استریم همچون نتفلیکس و آمازون به تولید سریال‌هایی برای پخش استریم، هنرمندان سوئیسی را نیز به سمت تولید سریال‌هایی با محوریت مسائل بومی در پلتفرم‌های دیجیتالی سوق می‌دهد.

رسانه‌های گروهی سوئیس با انتشار مقالاتی در رابطه با فرصت‌های پیش‌روی صنعت سینمای کشور و انجام مصالحه‌های مختلف با دست‌اندرکاران هنری و دولتی، به استقبال تصمیم‌های جدید هنری برای بهبود بیشتر وضعیت فیلم‌های بومی رفته‌اند. آنها با اشاره به تغییرات مثبت پیش‌رو، ابراز امیدواری کرده‌اند که این اقدامات صنعت سینمای سوئیس را در موقعیت باز هم بهتری قرار داده و جدول گیشه نمایش سینماهای کشور را به سمت موقعیت‌های مالی کلان‌تر به نفع محصولات داخلی ببرد. نکته مهم در رابطه با اقدامات تازه، اهمیت دادن به تولیدات سینمای مستقل و غیرتجاری است. قبل از این طبق قانون رسمی سوئیس، کمپانی‌های تلویزیونی موظف بوده‌اند تا ۴ درصد از سود خالص سالانه خود را اختصاص به تولید محصولات مستقل داخلی بدهند. براساس مصوبات جدید، این رقم از یک سو افزایش چنددرصدی پیدا خواهد کرد و از سوی دیگر، شامل تولیدات بخش استریم هم می‌شود. یکی از دست‌اندرکاران داخلی در رابطه با مصوبات تازه چنین می‌گوید: «قانون به این نکته اشاره می‌کند که شما در مقام تولیدکننده محصولات سینمایی و تلویزیونی می‌توانید سود برده و پولی به دست بیاورید، اما در همان حال، شما باید به فکر فرهنگ و تولیدات فرهنگی هم باشید و بابخشی از سودی که کرده‌اید، به فرهنگ و اعتلای آن هم کمک کنید. برای همه ما در عین حال که موقعیت‌های تجاری فیلم‌ها و سریال‌های بومی اهمیت دارد و خوشحال می‌شویم که شاهد برتری آنها نسبت به تولیدات جنجالی هالیوودی باشیم، کار فرهنگی هم از اهمیت شگرفی برخوردار است و باید خوراک‌های فرهنگی خوب و مناسبی به تماشاگران خود ارائه دهیم.»

اکت فیلم سوئیس کمک مالی بیست میلیون دلاری خود را هر سال به دو صنعت سینما و تلویزیون ارائه خواهد کرد و این اقدام قرار نیست متوقف شود. خانم گابریلا بوسمان یکی از تهیه‌کنندگان فعال سوئیسی در رابطه با قانون تازه می‌گوید: «این امکانات جدید مالی، چشم‌انداز تازه‌ای را پیش‌روی هنرمندان بومی قرار می‌دهد. باید این مسأله را به فال نیک گرفت و منتظر نتایج آن در ماه‌ها و فصل‌های پیش‌رو باشیم.»

همزمان با فرارسیدن میلاد باسعادت حضرت علی (ع)، سینماهای باغ‌کتاب تهران در قالب یک آیین ویژه با حضور هنرمندان و مدیران فرهنگی بازگشایی شدند. در این مراسم مهرداد باقری، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران گفت: امروز پردیس سینمایی باغ‌کتاب آماده است و اگر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیرخانه جشنواره فیلم فجر موافق باشند، سالن‌های سینما می‌تواند از امسال در اختیار جشنواره

آمادگی باغ‌کتاب برای میزبانی از جشنواره فجر

فیلم فجر قرار گیرد. وی افزود: امسال ساخت‌وساز دو مجموعه پردیس سینمایی شروع شده و با کمک دوستان شورای شهر و شهرداری تهران مبالغی تأمین اعتبار شده و بقیه پروژه در سال آتی تکمیل خواهد شد؛ آن‌شاء... سال بعد دو مجموعه پردیس سینمایی افتتاح خواهد شد. سیداحمد علوی، رئیس کمیته گردشگری شورای اسلامی شهر تهران با بیان این‌که دو سال سینمای باغ‌کتاب به دلیل همه‌گیری کرونا تعطیل شد، گفت: ما

نگاهی به فیلم «ورود خروج ممنوع» به کارگردانی امید آقایی

روایت یک روحانی از زندان

امید آقایی با فیلم ورود و خروج ممنوع نشان داد که هنوز باید برای کارگردانی تلمذ کند. با توجه به این‌که نویسنده این فیلم نیز خود اوست می‌توان ضعف‌های متعددی را به‌وضوح در این فیلم شاهد بود. فیلمنامه‌ای که نقش اصلی ندارد! ابتدای فیلم این شریفی‌نیاست که نقش اصلی را بر عهده دارد و هرچه جلوتر می‌رویم یک‌دفعه تمام فیلم به خدمت کاراکتر محمدرضا هدایتی درمی‌آید و دوباره بخش پایانی فیلم این شریفی‌نیاست که نقش اول فیلم می‌شود. البته این خلختگی ممکن است دلیل موجهی داشته باشد! اخیرا نعیمه نظام‌دوست با انتشار سیاه‌بازی و روح‌خوی و شخصیت تلخ‌ک در دربارها، سینمای ایران نیز که وام‌گرفته از این فرهنگ است آثار درخشانی را در زائر امدی اکران کرده است. کمدی‌های درخشانی همچون اجاره‌نشین‌ها، لیلی با من است و ... هرچند که این نوع از کمدی در سال‌های اخیر کم‌رنگ شده است یا به خاطر جنس نامرغوب شوخی‌ها کمتر ماندگار می‌شوند، اما همچنان جایگاه خود را حفظ کرده‌اند و همواره شاهد کمدی‌های دغدغه‌مند هستیم.

شوخی‌بازی «ورود خروج ممنوع»

ورودخروج ممنوع رامی‌توان جدیدترین نمونه از کمدی سیاسی های سینمای ایران دانست. این فیلم کمدی در نگاه اول فیلم متوسطی بیشتر نیست، اما نکات مثبتی در آن پیدا می‌شود که در کمتر فیلمی شاهد آن هستیم. فیلم ورود خروج ممنوع داستان یک روحانی سختگیر است که به‌عنوان مسئول فرهنگی زندان منصوب شده است، زندانی‌که هرگونه مجرمی در آن پیدایمی‌شود، زندانی که دیالوگ‌ها نشان می‌دهد نمادی از کشور است و در ادامه با فرار یکی از زندانی‌ها ماجراهای زیادی برای این روحانی پیش می‌آید. شاید بارزترین نکته‌ای که دراین فیلم شاهد آن هستیم زبان تیزی است که دارد. این فیلم دیالوگ‌هایی دارد که وجودشان بدون این‌که شامل ممیزی شوند، قابل توجه است. بخش عمده‌ای از شوخی‌های این فیلم شامل دو بخش کنایه‌های سیاسی و شوخی با اعمال مذهبی است. شوخی‌های سیاسی زبانی تند دارند و شوخی‌های مذهبی همواره جانب ادب را رعایت می‌کنند تا حساسیت برانگیز نشوند و کارگردان توانسته است از عهده این کار برآید.

یک سوزن به خود

شاید کمتر کسی اطلاع داشته باشد که نویسنده و کارگردان فیلم کمدی ورودخروج ممنوع، فردی روحانی است و به‌عنوان اولین روحانی کارگردان سینمای ایران شناخته می‌شود. شاید همین باعث شده است تا این کارگردان در اولین تجربه خود دست روی موضوع و شخصیتی بگذارد که آشنایی بیشتری نسبت به آن دارد. این نکته مطمئنا دلیل تکیه شوخی‌های فیلم ورودخروج ممنوع روی موضوعاتی است که پیش از این ذکر شد.

در این دوره درگیر موضوعی شده بودیم که در دوره قبل مدیریت شهری ایجاد شده بود. در واقع با بهره‌بردار دچار اختلافات حقوقی شده بودیم. این اختلاف زمانبر بود و مجموعه‌های مختلف مدیریت شهری درگیر پرونده بودند. من فقط در این دو سال در صحن شورای شهر ۹ بار بابت ۱۴۰ سندیلی باغ‌کتاب تذکر دادم که بالاخره با همکاری خوب مدیریت شهری، بازگشایی سینماهای باغ‌کتاب اتفاق افتاد./ جام جم

هربار و ناقص به یک کاراکتر می‌پردازد.

از طرف دیگر بازیگران این فیلم که هرکدام وزنه‌ای در سبک کمدی سینمای ایران هستند یکی از ضعیف‌ترین بازی‌های خود را ارائه می‌دهند. اکبر عبدی همان تیپ همیشگی خود یعنی کاراکتری ترک‌زبان را اجرا کرده است. دیگر بازیگران این فیلم هم به همین صورت درگیر تیپ‌های کلیشه‌ای خود هستند و مشخص است که کارگردان اثر نیز به‌دنبال طرحی نو در فیلم نیست و قانع است به همان فرمول‌های جواب پس داده‌ای که فیلم‌های پیش از خود را به موفقیت رسانده است.

شوخی یا کنایه؟

اصلی‌ترین عامل موفقیت یک فیلم همواره بستگی به شوخی‌های آن دارد، یعنی اگر فیلمی کمدی می‌تواند تعریف دیگران را برانگیزد به دلیل شوخی‌های مناسب آن است که حاصل کارگردانی، نویسندگی و البته اجرای مناسب بازیگران است. ورودخروج ممنوع که سعی می‌کند خود را یک کمدی موقعیت نشان دهد و البته که در این امر موفق نیست، جز چند سکاسن معدود، برای شوخی‌های خود هیچ خلاقیتی را قائل نمی‌شود.

ورودخروج ممنوع نیز مانند اکثر قریب به اتفاق فیلم‌های کمدی، شوخی‌های خود را اصطلاحا از کف خیابان جمع می‌کند و بدون ذره‌ای خلاقیت با بازسازی آن دوباره به مخاطب خود ارائه می‌دهد. نکته دیگر این کمدی سیاسی، شوخی‌های سیاسی آن است که بیشتر کنایه هستند تا شوخی. این کنایه‌ها که مانند شوخی‌های فیلم، سرزوشن بهتری ندارند و تقریبا همان کنایه‌هایی هستند که ممکن است وقتی در تاکسی نشسته‌اید بشنوید و قاعدا انتظار ندارید برای شنیدن این حرف‌ها به اسم شوخی سیاسی پولی برای دیدن فیلم خرج کنید!

یک کمدی خانوادگی!

خلاصه این‌که فیلم ورودخروج ممنوع علی‌رغم تمام ضعف‌هایی که دارد اما در قیاس با دیگر فیلم‌های روی پرده یک کمدی خانوادگی سالم را به مخاطب خود ارائه می‌دهد. اگر به‌طورکلی پیگیر فیلم و سینما هستید این فیلم خیلی به مذاق شما خوش نمی‌آید و ممکن است تنها در چند سکاسن بتواند شما را بخنداند اما اگر خیلی پیگیر سینما نیستید یا خانواده انتخاب فیلم را به شما واگذار کرده‌اند می‌تواند انتخابی منطقی باشد. در کل فیلم ورودخروج ممنوع انتخاب اول مخاطبان حرفه‌ای سینما نیست و در همین ایام نیز فیلم‌های قوی‌تری نسبت به آن وجود دارد و در آینده امیدوارم شاهد کارهای بهتری از این کارگردان فیلم اولی باشیم.

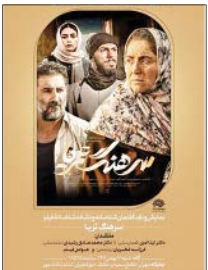
برش

نگاه سلیقه‌ای به سرمایه‌های سینمایی

مسئولان ارشاد همواره نشان داده‌اند که در فرآیند بازنگری و ممیزی فیلم، کارگردان رکن مهمی دارد. بهتر است گفته شود در این فرآیند چارچوب مشخصی وجود ندارد و بیشتر سلیقه مسئول مربوط است که تعیین می‌کند چه چیزی شامل اصلاح می‌شود و چه چیزی نمی‌شود. این نوع برخورد علاوه بر رانتی که پیش می‌آورد تبعات دیگری نیز به‌دنبال دارد: تبعاتی از جنس اتفاقی که اخیرا برای فیلم «هاوایی» افتاد. وقتی فیلم هاوایی که نشان داده است فیلمی غیرقابل پخش بوده اما با اصلاحات زیاد اما ناکافی خود را به صف اکران رسانده است، اما در میانه راه دوباره باید با تیغ تیز ممیزی روبه‌رو شود. این اعمال سلیقه نیز روی دیگری دارد مانند آنچه برای فیلم‌های مختلف پیش آمده و نشان داده که یک فیلم به‌خاطر کج‌سلیقگی از اکران بازمانده است. به نظر می‌رسد فیلم ورودخروج ممنوع از این بازنگری‌ها آسیب جدی دیده است. این فیلم که توسط یک روحانی ساخته شده با وجود کمبودها، حداقل در بیان شوخی‌ها و کنایه‌های خود رعایت ادب و احترام را در نظر گرفته است و به‌راحتی می‌توان این فیلم را همراه با خانواده دید اما می‌بینیم که این فیلم از ممیزی آسیب دیده و فیلمی مثل هاوایی که اسلا برای خانواده مناسب نیست هم روی پرده رفته است. همین موضوع نشان می‌دهد بیشتر از چارچوب‌های قانونی برای نظارت بر فیلم‌های روی پرده، این سلیقه است که بر فیلم‌ها اعمال می‌شود و این نگاه سلیقه‌ای می‌تواند سرمایه‌گذاری هدفمند در تولید آثار سینمایی را نابود کند.

نشت

فیلم‌های روز نقد نشانه‌شناسی می‌شوند

سلسله‌نشست‌های «فارسینما» برای نمایش و نقد گفتمان‌شناسانه و نشانه‌شناسانه فیلم‌های روز سینمای ایران با نمایش و نقد فیلم «سرهنگ ثریا» ساخته «لیلی عاج» امروز آغاز می‌شود. دفتر پاسداشت زبان فارسی حوزه هنری با برگزاری این نشست‌های نقد زبانی، در پی آن است که هم توان دانش‌های زبانی مانند نشانه‌شناسی، گفتمان‌شناسی، نقد ادبی، زبان‌شناسی سیاسی و... را در ساخت و فهم فیلم نشان دهد و هم با این رویکرد درصدد پیوند دادن اهالی این دانش‌ها با سینماگران و ایجاد و تقویت رابطه میان این دسته از دانشوران با فیلمسازان است.

در نخستین نشست از این سلسله‌نشست‌ها که در تماشاخانه مهر حوزه هنری برگزار می‌شود، فیلم سینمایی «سرهنگ ثریا» به نویسندگی و کارگردانی «لیلی عاج» نمایش داده می‌شود و سپس این فیلم با حضور دکتر محمدصادق رشیدی نشانه‌شناس حوزه هنری و عضو هیأت علمی دانشگاه، دکتر تبنا امین گفتمان‌شناس و استاد دانشگاه، فرزانه فخریان زبان‌شناس، لیلی عاج نویسنده و کارگردان و دیگر عوامل این فیلم و همچنین اهالی سینما با رویکرد مورد نظر نقد و بررسی خواهد شد./ جام جم

اکران

مستند «آقا نعمت» در سینماهای کشور

اکران فیلم مستند «آقانعمت» به کارگردانی علی تکرر وستا و تهیه‌کنندگی مریم نقیبی در سینماهای سراسر کشور آغاز شد. این مستند روایتی از داستان زندگی آقا نعمت است که در زندگی اش با چالش‌های بزرگی روبه‌رو بوده اما به دور از ناامیدی برای حل آنها تلاش می‌کند. او برای مقابله با مشکلات به‌کوه می‌رود و به‌مرور زمان به‌کوهنوردی حرفه‌ای بدل می‌شود. اوتصمیم می‌گیرد نخستین بار در ایران به‌صورت پیوسته طی صعودی زمستانی از چهار جبهه قله دماوند، به این کوه صعود کند. مستند آقا نعمت این اتفاق را به تصویر کشیده است. کارگردان این مستند برای ساخت این فیلم متحمل سختی‌های زیادی نیز شده است. مثلا برای رسیدن به آمادگی جسمانی، یک روز در میان، ۳۰ کیلومتر پیاده‌روی تند داشته و برای تمرین شرایط، قله‌های مختلف را همراه با آقا نعمت فتح کرده است. همچنین نزدیک به یک ماه بیشتر از روز زورکوردن، در کوه ساکن شده‌اند، در آن منطقه دما ۲۵ درجه زیر صفر بوده است. این اثر مستند پیشتر در بخش ملی و بین‌الملل جشنواره سینماحقیقت به نمایش درآمده بود./ جام جم

یک اکشن جنگی در جشنواره ۴۲

فیلم سینمایی «آسمان غرب» به نویسندگی و کارگردانی محمد عسگری و تهیه‌کنندگی حبیب والی‌نژاد، روایتی از دلاورمردی‌های خلبان علی‌اکبر شیروودی، سروان سوپرکبرای هوانیروز ارتش و گروه هم‌زمانش را در روزهای نخست و غافلگیرانه جنگ در غرب کشور به تصویر می‌کشد. همزمان با رونمایی از لوگوی فیلم که برعهده محمد روح‌الامین بوده است، نمایی کوتاه از ابی‌ای نقش میلاد کی‌مرام در قامت شهید شیروودی منتشر شد. این اکشن جنگی محصول بنیاد سینمای فارابی و سازمان سینمایی سوره با مشارکت ارتش جمهوری اسلامی ایران است که برای نخستین‌بار در بخش مسابقه چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر اکران می‌شود.

